

ГЛУПАВИТЪ СЪДРУЖНИЦИ

Нѣкога, много отдавна, нѣколко немирни, глупави деца решили сами да изучатъ свѣта, безъ да ходятъ на училище. Избрали едного измежду тѣхъ за главатаръ и тръгнаха по широкия свѣтъ.

Вървѣли, що вървѣли, на срѣдѣ пѣтя видѣли магарешки самаръ безъ подплата.

— Що ли е това? — попиталъ водачтъ.

— Що е, нѣщо е било, па нѣщо го изяло, та останали само ребрата.

Всички възприели отговора и безъ противоречие замислиха напредъ.

На друго мѣсто видѣли диня, продълговата като яйце.

— Що е, това, юнаци? — попиталъ единъ отъ другаритѣ.

— Що е, камилско яйце!

— Камилско яйце! Хайде да го мѣтимъ, да излѣзе камилче.

— Хайде, — съгласили се всички.

Речено — сторено. Започнали да го мѣтятъ по редъ. Седѣлъ единъ върху динята, седѣлъ втори, трети. Мѣстото било стрѣмно. Когато третиятъ седналъ върху яйцето, той се помръдналъ да се понамѣсти, динята се търкулнала изъ подъ него, търкулила се изъ стрѣмината, спрѣла се въ единъ трънакъ, отъ който бързо избѣгаль зайкъ. Заякътъ хукналь да бѣга, и славната дружина се затичала следъ него. Тѣ помислили, че това е камилчето, което се издупило и побѣгнало.

Глупцитѣ не могли да стигнатъ заека, а стигнали кончето на единъ селянинъ. Селянинтъ, възседналъ кобилата, вървѣлъ напредъ, а кончето било изостанало назадъ.

— Това е камилчето, — викналъ единъ.

— Не е това. Камилчето бѣше по-малко и съ по-дълги уши, настоявалъ водачтъ. Най-после решили, че селянинтъ харесалъ много тѣхното камилче, затова го присвоилъ и скрилъ отъ тѣхнитѣ очи.

— Какъ да си отмѣстимъ на селянина?

По съвета на най-умния отъ глупавитѣ, решили да претоварятъ кончето, безъ да

види селянинтъ, та отъ умора да умре. Но като нѣмалъ подходящата тежестъ, съблѣкли си дрехитѣ, намѣтали ги върху гърба на кончето, превързали ги съ единъ поясъ и пустинали кончето на свобода. То хукнало да догони кобилата и селянина, а дружината заминала успокоена, че е напакустила на селянина.

Дошла есенъ. Настѣпили дѣждовни и мѣгливи дни. Времето станало студено, а презъ ноцта студтъ се усилвалъ и ставалъ нетърпимъ. Сговорната дружина продължавала да пѣтува полугола, помръзнала и измокрена.

Една сутринъ помръзналата компания осъмнала на единъ голъ баиръ. Гѣстата мъгла застинала низината. Само високитѣ върхове се виждали чисти отъ мъгла. Чистъ билъ и върха, на който се намирили глупавитѣ съдружници. Измокрени и треперящи, глупцитѣ застанали на една отвесна скала и се вгледали въ гѣстата мъгла.

— Що е това, — попиталъ единъ отъ тѣхъ.

— Що е, памукъ е, не виждаш ли?

И понеже били вкоченявали отъ студъ, поискало имъ се да се стоплятъ.

— Хайде да се пѣхнемъ въ памука, — рекълъ единъ.

— Да се пѣхнемъ, — рекли всички.

— Стойте! — извикалъ главатартъ, — нека се хвърли единъ, да опита, после другитѣ.

Хвърлил се най-нетърпеливиятъ. Височината била голѣма, та глупактъ плѣсналъ като жаба на студенитѣ камъни, безъ да каже „ох“.

Другаритѣ му отгоре повикали, покрѣщѣли и най-после изгубили търпение.

— Другари, — рекълъ единъ, — трѣбва да е много топло долу въ памука, та нашиятъ другаръ навѣрно се е стоплилъ и заспалъ. Я да се хвърляме и ние!

— Хопъ, хопъ! — нахвърляли се всичкитѣ глупаци върху бѣлата мъгла, която мислѣли за памукъ.

затичай нагоре. Азъ ще вървя подиръ тебе. Ако тичашъ безъ да спирашъ, чакъ до кладенчето, ще ти дамъ три отъ новитѣ вѣждици на дѣдо ти Герго.

— Ама отъ ония, срѣднитѣ, дето ловятъ голѣмитѣ кленчета, — зарадвахъ се азъ.

— Отъ тѣхъ, отъ тѣхъ, баби! Зная азъ отъ кои да ти дамъ.

Представете си! Три вѣждици и то отъ срѣднитѣ! Забравихъ и болестъта и рацитѣ, голѣми като слонове, надишахъ се съ чистия балкански въздухъ и хукнахъ нагоре по стрѣмната пѣтека. Краката ми се разтрепаша, потъ закапа по челото ми, облѣ ме цѣлия, но азъ не спирахъ — тичахъ ли тичахъ нагоре. Слънцето препичаше, мократа риза залепена на гърба ми, сърдцето ми тупѣше, та се прѣскаше, но азъ пакъ се довлѣкохъ съ последни сили до голѣмата бука. Приседнахъ на дѣнера, поискахъ да видя кжде е баба Вуна, но цѣлата околностъ се залюлѣ предъ очитѣ ми и се претопи въ нѣкакви голѣми зелени крѣгове. Притворихъ клепки и се отпуснахъ като пребитъ.

— Ха така! — смигна бабичката. — Поemi си дѣхъ и

— Виждамъ го, — отвърнахъ азъ. — Ей го тамъ подъ корубестата бука.

— Ха така! — смигна бабичката. — Поemi си дѣхъ и

Свѣти бисерна роса, сякашъ че око поглежда, въ капчица като сълза небесата се оглеждатъ.

Щомъ цѣлуе я съ лжчи, слънцето — тя става пара и къмъ сини висини въ бѣли дрехи полетява.

Но ако водата ври, щомъ въ котлето се нагрѣе, сила ураганна крий парата, шо нѣжно пѣе.

Презъ поля и лесове кой желѣзницитѣ води, и надъ синьото море кара едри параходи?

А можщи колела кой върти неударжимо? Движи тежки желѣза силата неуморима.

Сила вихрена живѣй въ парата крилата, лека, — тя твори, работи, пѣй и помага на човѣка.

Богданъ Овесянинъ

ГАВИАЛЪ

Гавиалтъ е животно отъ рода на крокодила. Муцуната му е дълга и остра. Тѣлото му е покрито съ дебела черупеста

жълто-кафееникава броня. Достига до шестъ метра дължина.

ЗДРАВЕ И ХИГИЕНА

СЛЪНЧЕВИ БАНИ

Лѣтото е най-подходящо време за правене слънчеви бани. Тѣ закаляватъ организма и го правятъ устойчивъ противъ болеститѣ. Действието на ултравиолетовитѣ лжчи на слънцето засилва кръвта и дейността на жлезитѣ.

Преди почването на слънчевитѣ бани, лицето, което ще ги прави, трѣбва да се посьветва съ лѣкаръ. Защото има случаи, когато слънчевитѣ бани, вмѣсто полза, могатъ да докаратъ вреда.

Обикновено слънчевитѣ бани се правятъ при тихо време край море, на планина, въ градина, а може и на балконъ

или прозорець. Първата баня трае между 3 и 5 минути на гърба и толкова на гърдитѣ. Главата се запазва отъ слънцето съ кърпа. Постепенно времетраенето на банята се увеличава до часъ и повече.

Въ случай на прегаряне на кожата, изгорѣлото мѣсто се намазва съ кисело млѣко или лѣкарство отъ аптеката, приготвено отъ ленено масло и варова вода. Помага още и бѣлткъ отъ яйце.

Слънчевитѣ и въздушни бани, придружени съ гимнастика, сж едни отъ най-добритѣ срѣдства за запазване на здравето.

Заслизахъ надолу по пѣтечката. Слънцето грѣеше надъ главата ми, галѣше приблѣднѣлото ми лице и азъ подскачахъ отъ камѣкъ на камѣкъ — лекъ като перце. Магията на баба Вуна, наистина, прогони болестъта — бѣхъ съвсемъ оздравѣлъ.

Чудото на това оздравяване разбрахъ, чакъ когато станяхъ лѣкаръ. То не се криело въ магията, а въ изпотяването. Леката треска отъ простуда въ рѣката е била почти преминала, когато нашата съседка доведе баба Вуна. Докато изкачихъ стрѣмнината до кладенчето, азъ се изпотихъ и загрѣяхъ. Това изпотяване и загрѣване премахна и последнитѣ прояви на обикновената треска.

— Ами защо ли е закопала ризата? — запита нѣкой.

— Магията съ ризата научихъ още на другия денъ, когато срещнахъ Маринчо, внука на баба Вуна. Премѣнилъ се бѣше хлапактъ съ моята риза, която баба му затрупа предния денъ подъ камѣка край кладенчето. Нищо му не рекохъ. Ако разкажехъ, какъ бабичката ни е измамала, шѣхъ да стана за смѣхъ предъ другаритѣ си. Затичахъ до воденицата и викнахъ ядосано на

бабичката: — Бабо Вуне, защо си извадила ризата изподъ камѣка? Нали казвашъ, че болестъта е въ нея? Ами ако треската хване твоя Маринчо?

— А? Какво каешъ? — сбрѣчка лице бабичката, като се преструваше на глуха.

— Ризата! Ризата! — викнахъ азъ съ все сила. — Моята риза! Защо си я дала на твоя Маринчо?

— Не чувамъ, сине-е, нищо не чувамъ, — клатѣше глава баба Вуна. — Стара съмъ вече, стара. . . За дѣдо си Герго ли питашъ?

Викахъ, викахъ, но бабичката не можа да чуе нито дума отъ въпроситѣ ми.

Пѣкъ и що ли я питахъ, когато всичко бѣше съвсемъ ясно: лѣкуването при лѣкаръ било: скѣпо, а при бабичката — евтино. За едно изпотяване цѣла нова риза, сребърна пара и пълно котле съ вино.

Ясно ми стана и още едно нѣщо:

— Може да си прѣвъ ловецъ на раци, може да си прочутъ главатаръ на детска дружина, но вървашъ ли на бабешкото лѣкуване — пакъ ще си глупакъ.

Орлинъ Василевъ

Гулиелмо Маркони

Роденъ е презъ 1874 година въ Болония, Италия. Гулиелмо Маркони е прочутъ италиански изобретателъ. Следъ завършването на срѣдното си и висше образование въ родния си градъ, той заминава на специализация въ Англия. Още тамъ той почналь да се занимава съ безжичния телеграфъ и успѣлъ да предаде безжични съобщения на 9 км. разстояние.

По покана на италианското правителство Маркони издигналъ въ Ла Специя — Италия земна станция, която да се сношава съ параходитѣ въ морето. Презъ 1902 година той успѣва да предаде безжични съобщения на 2000 мили. Презъ сжщата година установява безжична връзка презъ Атлантическия океанъ.

Голѣми сж заслугитѣ му и въ областта на радиото, съ което днесъ всички си служимъ.

За проявено творчество въ областта на изобретенията Гулиелмо Маркони е получилъ Нобелова награда.

СРЪДНОЩНА ПЪСЕНЪ

Сладкъ, майчинъ гласъ тихичко звучи въ този късенъ часъ: бебко, не плачи!

Богъ надъ тебе бди съ хиляди очи — златнитѣ звезди, бебко, не плачи!

Спи въвъ сладкъ сънъ. Утринни лжчи пакъ ще грѣйнатъ вънъ, бебко, не плачи!

Любомиръ Дойчевъ